

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 531

Archeologienota
Ramsel, Westmeerbeeksesteenweg 27A

Nieuwbouw van een handelsruimte

Deel 2: Programma van maatregelen

Petra Driesen & Thomas Himpe
December 2017

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd enkel een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2017K374) uitgevoerd met betrekking tot het volledige terrein, kadastraal gekend als Herselt, 2de afdeling, sectie L, perceel 163X.

Op basis van het bureauonderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

De Peerdsloop grenst aan de westelijke perceelsgrens. Het onderzoeksgebied ligt dan ook buiten de gradiëntzone voor het aantreffen van prehistorische artefactensites omwille van de aanwezigheid van matig natte tot natte bodems. Daarnaast wees het bureauonderzoek uit dat op het terrein vanaf de 20ste eeuw gebouwen van een steenbakkerij gestaan hebben. Deze werden in het begin van de 21ste eeuw afgebroken, waarna over het terrein een weg werd aangelegd die naar de achterliggende groeve liep. Omstreeks 2005 werd de huidige handelsruimte opgetrokken. Men kan er vanuit gaan dat bij deze activiteiten de oorspronkelijke bodem geroerd werd. De kans op aantreffen van prehistorische artefactensites kan bijgevolg als laag ingeschat worden.

Hetzelfde geldt voor het aantreffen van landbouwgemeenschappen uit het neolithicum.

De aangehaalde verstoringen maken ook dat het archeologisch potentieel voor het aantreffen van (proto-) historische sites als laag kan worden ingeschat. **CAI-locatie 100797**, op 20 m ten oosten van het onderzoeksterrein wijst op de aanwezigheid van een Romeins grafveld. CAI-locaties uit de nieuwe tijd liggen meer richting het dorpscentrum van Ramsel.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen *in deel 2: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant de nieuwbouw van een handelsruimte met parkeerkelder, parking in open lucht, groenzones en infiltratieputten op een 5300 m² groot terrein langs de Westmeerbeeksesteenweg in Ramsel (gemeente Herselt, provincie Antwerpen). Men zal voorafgaand aan de bouw de bestaande handelsruimte met bijhorende parking afbreken.

De bestaande bebouwing wordt voorafgaand aan de nieuwbouw gesloopt. Het gaat om een handelsruimte van circa 1223 m² met een bijhorende loskade van circa 108 m². De bestaande handelsruimte is gefundeerd d.m.v. funderingszolen die tot op een diepte van 1,5 m t.o.v. het maaiveld gaan. De parkeerplaatsen met een gezamenlijke oppervlakte van 2579 m² bestaan uit betonklinkers. De toegangsweg en overige verhardingen uit asfalt. Tussen de parkeerplaatsen enerzijds en aan de perceelsgrenzen anderzijds ligt een groenzone met een totale oppervlakte van 1360 m².

De bodemingrepen ten gevolge van de loskade gaan tot op een diepte van circa 1,5 m, voor de parking met verhardingen en de groenzone tot op een diepte van 30 cm onder het maaiveld.

Langs de handelsruimte wordt een deel van het terrein afgegraven ter hoogte van de toekomstige parkeerplaatsen met bijhorende groenzone en bufferbekken. De diepte voor de afgraving van deze lager gelegen parking bedraagt maximaal 2 m onder het huidige maaiveld over een maximale oppervlakte van circa 1000 m².

Centraal op het terrein komt een nieuwe noord-zuidgeoriënteerde handelsruimte met een totale oppervlakte van 1270 m². De laad- en loskade ligt ten noorden van de centrale verkoopsruimte.

Onder de centrale verkoopsruimte komt een ondergrondse parking. De vloerplaat zal 1,5 m onder het huidige maaiveld komen te liggen. Bodemingrepen ten gevolge van de vloerfunderingen zullen reiken tot op een diepte van 1,8 m – 2,1 m afhankelijk van de stabiliteitsstudie die nog opgemaakt dient te worden. Hetzelfde geldt voor de kolomzones die tot op een diepte van maximum 3 m tegenover het huidige maaiveld zullen gaan. De bodemingrepen ten gevolge van de liftkoker reiken tot op een diepte van maximum 3,5 m.

Boven de handelsruimte wordt plaats voorzien voor vier appartementen met een gezamenlijke oppervlakte van 440 m².

In het noordelijke gedeelte van de handelsruimte komt een loskade die stijgend aangelegd zal worden. Hiervoor wordt een ophoging van 80 cm tegenover het maaiveld voorzien.

In het zuiden van het terrein wordt een parking voorzien met aanvullend plaats voor 35 voertuigen in open lucht.

Rond de parking in openlucht komt een groenzone op de resterende drie meter tot aan de perceelsgrens. In deze groenzone zullen gras en bomen worden gepland. Aan de oostelijke perceelsgrens komen 16 infiltratieputten waarvoor bodemingrepen tot op een diepte van 1,3 m worden verwacht. Voor de groenzones zullen de bodemingrepen reiken op een diepte van 1,8 m.

Over de aanleg van nutsleidingen is tot op heden nog niets gekend. Er kan vanuit gegaan worden dat de nieuwe nutsleidingen verbonden zullen worden met de reeds bestaande nutsleidingen aan de Westmeerbeeksesteenweg.

Ondanks de omvang van de werken is de impact ervan minimaal. Het terrein is over zijn hele oppervlakte immers recent verstoord. Ter hoogte van de groenzones is het terrein ook grondig verstoord door bebouwing uit het verleden.

1.4 Bepaling van de maatregelen

Verder aanvullend vooronderzoek is niet noodzakelijk.

Het bureauonderzoek wees immers uit dat op het terrein vanaf de 20ste eeuw gebouwen van een steenbakkerij gestaan hebben. Deze werden in het begin van de 21ste eeuw afgebroken, waarna over het terrein een weg werd aangelegd die naar de achterliggende groeve liep. Omstreeks 2005 werd de huidige handelsruimte opgetrokken. Men kan er vanuit gaan dat bij deze activiteiten de oorspronkelijke bodem geroerd werd. De kans is dan ook zeer klein dat bij een vervolgonderzoek archeologische sporen/ vondsten worden aangetroffen. Indien ze worden aangetroffen, zullen ze slechts een versnipperd beeld opleveren aangezien enkel diep uitgegraven sporen zoals waterputten, beerputten... bewaard zullen gebleven zijn. Ook zullen deze sporen, gezien de omgeving van het onderzoeksterrein quasi volledig ingericht is, onmogelijk in een bredere context bekeken kunnen worden. De kans op kennisvermeerdering wordt daarom als gering ingeschat. Hierdoor wordt de uitvoer van een vervolgonderzoek kosten-baten te duur geacht.

Dat geen verder archeologisch vooronderzoek wordt nodig geacht, neemt echter niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en zowel de vondst als haar vindplaats tot tien dagen na het vinden te beschermen. Meer info hierover is terug te vinden op <https://www.onroerenderfgoed.be/digitaal-vondstmeldingsformulier>.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS, L. (1962) *Verklarende tekst bij het kaartblad Booischot 60W*. Brussel.

BOGEMANS, F. (1993) *Toelichtingen bij de geologische kaart van België. Kaartblad 24 Aarschot*. Brussel .

BOGEMANS, F. (2007) *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 24 Aarschot*. Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DEEBEN, J. & E. RENSINK, E (2005) *Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland*.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie*. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN,M., G.R. ELLENKAMP & D.M.G. KEIJERS (2010), *Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren*. Deelrapport II: Landschap en archeologie, RAAP-rapport

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/pdf/Aarschot24Qweb.pdf>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121237>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121234>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/100797>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/161295>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/103060>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/103062>

